

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

07 Kasım 2019

Sayı : 30824082/610-261585
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (5 Adet- 5 Sayfa)
- Cevap yazısı (43 Adet, 79 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT BAKAN'IN
TBMM 7/599 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Erzurum ili Oltu ilçesi Tekeli Köyü'ne Avrupa Birliği Projesi olarak ÇOKAB (Çoruh Havzası Kalkınma Birliği) tarafından bir Katı Atık Bertaraf tesisinin yapılması planlanan ÇED Raporu TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası tarafından Jeofizik Mühendisliği açısından incelenmiştir.

İnceleme sonrasında; bu büyüklükte, sağlık ve çevre açısından önem arz eden böyle önemli bir projenin gerçekleştirilme sırasında yeraltı yapısı hakkında yeterli ve detaylı inceleme yapılmadığının görüldüğü; ikinci derecede deprem bölgesi içinde yer alan bu bölgenin yer altı yapısı, yeraltı su seviyeleri, kırık ve çatlak sistemlerinin Jeofizik Yöntemler ile ortaya konması gerektiği ancak bu şekilde detaylı bir çalışmanın yapılmadığı belirtilmektedir.

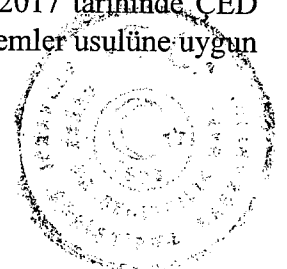
Tesis yapımı düşünülen yerlerin altında bulunan zeminlerin bir deprem anında yapı ile zemin arasında rezonans oluşmaması için bu zeminlerin hakim titreşim periyotlarının mikrotremör yöntemiyle belirlenmesi ve benzer şekilde alanların çok elektrotlu öz direnç yöntemiyle taranması gerektiği, yapıların fay üzerine yapılmasının önüne geçmenin şart olduğu, ayrıca bu çalışma ile sondajlarla sadece 20 metresi bilinen jeolojik yapının daha derinlerdeki konumunun ortaya çıkarılması gerektiği de TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası tarafından gerçekleştirilen inceleme sonucunda raporda yer almıştır. Sondajlarda 20 metrede görülmeyen yeraltı suyunun hangi derinlikte başladığı veya başlamadığının mutlaka tespit edilmesi gerektiği de ayrıca belirtilmiştir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odasının söz konusu bölgede yaptığı incelemelerden sonra hazırladığı raporda ise baraj gölü rezervuarlarının koruma alanının, ÇED yönetmeliğine göre, duyarlı alanlarda yer aldığı, dolayısıyla bu alanların da ulusal ve uluslararası çevre mevzuatına göre koruma altına alınması gerektiğinin altı çizilmiştir. Yani mevcut durum göz önüne alındığında günümüzdeki mevzuata göre ya barajdan ya da deponi alanından vazgeçmek gerekmektedir. Bu bağlamda;

- 1) Bakanlığımız TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası ve TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odalarının incelemeleri sonucunda hazırladıkları raporları dikkate alarak bölgede ya baraj ya da deponi alandan vazgeçme yönünde bir çalışma yürütmekte midir?
- 2) TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası tarafından gerçekleştirilen incelemede fark edildiği üzere; ikinci derecede deprem bölgesi içinde yer alan bu bölgenin yer altı yapısı, yeraltı su seviyeleri, kırık ve çatlak sistemlerinin Jeofizik Yöntemler ile ortaya konarak ÇED sürecini yeniden değerlendirmeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP:

Erzurum İli, Oltu İlçesi, Tekeli Mahallesi Mevkiinde, Çoruh Havzası Kalkınma Birliği tarafından yapılması planlanan "Katı Atık Bertaraf Tesisleri" projesi; inceleme değerlendirme komisyonu tarafından ÇED Yönetmeliği kapsamında incelenerek, proje hakkında 24.04.2017 tarihinde ÇED Olumlu Kararı verilmiş olup, Yönetmelik hükümleri gereğince gerekli iş ve işlemler usulüne uygun olarak yerine getirilmiştir.

Ancak, söz konusu projeye ilgili olarak verilen ÇED Olumlu Kararının iptali talebiyle, Erzurum 2. İdare Mahkemesi nezdinde, Bakanlığımız aleyhine açılan 2017/1541 Esas numaralı dava dosyası için tayin edilen Teknik Bilirkişi Kurulu tarafından, Nihai ÇED Raporunun incelenmesi sonucunda;

- Tesisin belirtilen alanda kurulup işletilmesinde resmi kurumlar açısından herhangi bir sakıncanın olmadığı, ÇED dosyasında tesisin çevresel etkilerinin ele alınarak çözümlerin belirlendiği, gerekli tedbirlerin alınması durumunda çevresel etkilerin kabul edilebilir sınırlarda olduğu,
- Söz konusu tesisin yapımında kullanılacak teknoloji ve gerekli tedbirlerin alınması durumunda tarım alanlarının ve hayvancılığın olumsuz etkilenmesinin öngörülmediği, yaşam alanlarına mesafeler dikkate alındığında olumsuz bir etkisinin beklenmediği,
- Tesisin ÇED raporunda öngörülen yörenin jeolojik yapısına uygun olduğu, sızıntı suyu, depolama gazları, yüzey ve yeraltı suları, hafriyat, sel-taşkın, yakma sistemleri, YAS gözlem kuyuları, sızıntı suyu arıtımı, dengeleme tesisleri gibi hususlarda önlemlerin alındığı,
- Tesis yerinin jeolojik ve hidrojeolojik açıdan yüzey ve yeraltı suları, sızıntı suları, deponi gazları, heyelan, taşkın, hafriyat yönünden gerekli tedbirlerin alınması durumunda uygun olduğu,
- Tesisin 25 km Güneybatısında ve Oltu İlçesinin Güneyinde bulunan Oltu Yaban Hayatını Koruma Alanına zararlı etkilerinin olmayacağı,
- Dava konusu ÇED Kararının Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre gerekli teknik tedbirlerin alınarak işletilmesi şartıyla bölgedeki sorunun büyüklüğü ve çözüme kavuşturulması açısından hizmetin gerekleri, kamu yararı ve çevrenin korunması prensiplerine uygun olduğu yönünde görüş ve kanaatinde olduğu yönünde rapor hazırlanarak ilgili Mahkemeye sunulmuştur.

Erzurum 2. İdare Mahkemesi tarafından, gerek Bakanlığımızca yapılan savunma gerekse söz konusu dava için oluşturulan teknik bilirkişi raporu dikkate alınarak, 27.03.2018 tarihinde davanın reddine karar verilmiştir. Davacı tarafından mezkur karara karşı temyiz yoluna müracaat edilmesi neticesinde, Danıştay 14. Daire'nin 24/09/2018 tarihli ve E.2018/2266 K.2018/5598 sayılı kararı ile mezkur kararın onanmasına, 2577 sayılı Kanununun 20/A-2-(i) maddesi uyarınca karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere karar verilmiştir.

